

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

2023 ж. 27 наурыз

Астана қаласы

№ *125*

город Астана

**«Педагогикалық ғылымдар» білім беру
саласының білім алушылары үшін
педагогикалық практиканы ұйымдастыру
және өткізу жөніндегі әдістемелік
ұсынымдарды бекіту туралы**

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес «Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласының білім алушылары үшін педагогикалық практиканы ұйымдастыру және өткізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдары бекітілсін.
2. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім комитеті осы бұйрықты жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының назарына жеткізсін.
3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім вице-министрі Қ.А. Ерғалиевке жүктелсін.
4. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Министр

С. Нұрбек

С. Нұрбек

Қазақстан Республикасы
Ғылым және жоғары білім
министрінің
2023 жылғы
«27» жауырыс № 1025 бұйрығына
қосымша

**«Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласының білім алушылары
үшін педагогикалық практиканы ұйымдастыру және өткізу жөніндегі
әдістемелік ұсынымдар**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы әдістемелік ұсынымдар (бұдан әрі – Әдістемелік ұсынымдар) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының (бұдан әрі – ЖЖОКБҰ) «Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласындағы студенттерін оқытудың барлық кезеңінде педагогикалық практикадан өткізу үшін оңтайлы жағдай жасау мақсатында әзірленді, бұл практика теориялық оқыту нәтижелерін бекітуге, тәжірибелік дағдылар мен құзыреттіліктер меңгеруге, сондай-ақ инновациялық педагогикалық технологияларды игеруге бағытталған.

Әдістемелік ұсынымдар ұсынымдық сипатқа ие.

2. Педагогикалық практика білім беру бағдарламасының (бұдан әрі - ББ) міндетті компоненті болып табылады және бакалаврды кәсіби тұрғыдан даярлауды аяқтауды логикалық жағынан қамтамасыз етеді.

3. Педагогикалық практиканың әр түрі өз мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес жүргізіледі, соның негізінде практиканың мазмұны және кәсіптік практиканың тиісті базасы анықталады.

4. ЖЖОКБҰ осы құжатта анықталған барлық ұсынымдарды ескере отырып, «Кәсіптік практиканы ұйымдастыру мен өткізу қағидаларын және ұйымдарды практика базасы ретінде анықтау қағидаларын» және практика бағдарламасын дербес әзірлейді және бекітеді.

5. Студенттердің педагогикалық практикасы академиялық күнтізбеге сәйкес өткізіледі. Педагогикалық практиканың барлық түрлеріне жетекшілікті құрылымдық бөлім жүргізеді.

6. Кадрларды сапалы даярлау мақсатында білім беру басқармалары органдарымен (астана, республикалық маңызы бар қалалар, облыстық білім беру басқармалары) келісілген практика базаларының желісін құру ұсынылады.

2-тарау. Педагогикалық практикаға қатысушылар функциялары

7. Академиялық мәселелер жөніндегі проректор (бұдан әрі – АЖ проректор):

практика базаларының желісін өлшемшарттарға сәйкес анықтайды;

практика базаларын облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың Білім басқармасымен келіседі;

практиканы ұйымдастыру және өткізуді жүзеге асыратын құрылымдық бөлім арқылы практиканы ұйымдастыру және өткізу процесін тексереді;

ЖЖОКБҰ-дан бөлінген жетекшілердің практика базасына бару кестесін бекітеді.

8. Практиканы ұйымдастыру мен өткізуді жүзеге асыратын құрылымдық бөлім:

практика бөлімі бойынша ББ оқу жоспарларының құрастырылуын тексереді;

ББ басшыларымен бірлесіп практика бөлімі бойынша академиялық күнтізбенің жобасын жасайды;

ББ бойынша кәсіби практиканың тиісті нормативтік құжаттамасының болуын қамтамасыз етеді;

тиісті өлшемшарттар бойынша ББ жетекшілерімен бірлесе отырып практика базалары тізімінің жобасын құрастырады;

практика бойынша бұйрықтардың уақытылы шығуын тексереді;

практиканы өткізу бойынша келісімдердің реестрін жүргізеді;

ББ-дан бөлінген практика жетекшілерінің жұмысын тексереді, анықталған кемшіліктер туралы АЖ проректорын хабардар етеді;

практиканы ұйымдастыру жұмыстарын жетілдіру бойынша ұсыныстары көрсетілген, практиканы өткізу нәтижелері туралы жиынтық жылдық есепті жасайды;

ҚР ҒжЖБМ және басқа да ұйымдардың сұратуы бойынша практика туралы ақпарат дайындайды.

9. Кафедра басшысы/ББ жетекшісі:

Практика базаларын анықтау бойынша ұсыныстар енгізеді;

практика базаларымен байланыс орнатады, келісім-шарт жобаларын дайындайды;

ББ бойынша практиканың әр түріне бағдарламаларын және әдістемелік нұсқаулықтар (бұдан әрі – ӘН) әзірлейді және бекітеді;

студенттерді практикадан өту мерзімі мен есептерді қорғау жөнінде хабардар етеді;

практика жетекшілерінің қатысуымен практика мәселелері бойынша студенттердің жиналыстарын, практика бойынша нұсқау беруші және қорытынды конференцияларын ұйымдастырады;

студенттерді практика базалары бойынша бөледі;

практика жетекшісін анықтайды;

жетекшілердің практика базаларына бару кестелерін құрастырады;

практика барысын бақылауды жүзеге асырады;
 практиканы өткізу нәтижелері бойынша есептерді және оны ұйымдастыруды жетілдіру туралы ұсыныстарды дайындайды;

практика базаларынан бөлінген жетекшілерге төлемақы төлеуге еңбек келісімдерін рәсімдейді.

10. ЖЖОКБҰ-дан бөлінген практика жетекшісі:

практика бойынша бағдарлама және ӘН әзірлеуге қатысады;

студенттермен бастапқы нұсқау беруші, қорытынды конференцияларын және қауіпсіздік техникасы, еңбекті қорғау ережелерімен таныстыру жұмыстарын өткізеді;

практика басталғанға дейін студенттерді тиісті құжаттармен (әдістемелік нұсқаулық, практика күнделігі) қамтамасыз етеді, бағалауға қыялатын талаптарды және есеп беру формасын айқындайды;

практиканың бірінші күнінде практикадан өту базасы әкімшілігінің студенттермен кездесуін ұйымдастырады;

машықкерлерге еңбек жағдайының ұйымдастырылуын, студенттермен қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау бойынша міндетті нұсқамалардың өткізілуін тексеруді жүзеге асырады;

практика базасы әкімшілігімен бірге студенттерді сыныптарға бөледі; студенттердің жеке жұмыс жоспарларын қарап, бекітеді және олардың орындалуын қадағалайды, күнделіктерің тексереді, студенттердің сабақ жоспарларын бекітеді;

студенттердің практикадан өтуін, практика базасының ішкі еңбек тәртібі ережелерін сақтауын қадағалайды;

практика бағдарламасына сәйкес студенттердің практиканы сапалы өткізуін қамтамасыз етеді;

студенттерге практикадан өтуге байланысты барлық мәселелер бойынша кеңес береді және студенттерге жеке тапсырмаларды орындау және материалдарды жинау кезінде әдістемелік көмек көрсетеді;

студенттер өткізетін сабақтарға, сабақтан тыс, тәрбиелік іс-шараларға қатысады; оларды талдауға басшылық жасайды, талдау қорытындысын шығарады, әр сабаққа немесе сабақтан тыс іс-шараға белгі қояды;

ЖЖОКБҰ жүйесінде Learning management system-де (Лёнин мэнэджмент систем-де) (бұдан әрі - LMS) студенттің оқу процесін апта сайын бағалайды және студенттердің практика бойынша қорытынды есептеріне баға қойып, олардың жұмысы туралы пікірлер береді;

практиканы өткізу және оның қорытындылары туралы жазбаша есепті, оны жетілдіру бойынша ескертулер мен ұсыныстармен бірге ұсынады;

білім беру бағдарламасының жетекшісін, деканды/директорды практика барысы бойынша хабардар етеді.

11. Практика базасының жетекшісі /жетекшінің орынбасары:

жасалған шарт негізінде студенттердің кәсіптік практикасын ұйымдастырады және өткізеді;

практикадан өтудің ЖЖОКБҰ-мен келісілген күнтізбелік кестені сақтайды;

еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша міндетті нұсқамалар өткізеді;

студенттердің ішкі еңбек тәртібі ережелерін сақтауын қамтамасыз етеді;

педагогикалық практиканың бірінші күнінде студенттерді қарсы алады, оларды білім беру ұйымының құрылымымен, міндеттерімен, дәстүрлерімен, оқу-тәрбие жұмысымен, мұғалімдер құрамымен, білім беру ұйымының құжаттамасымен, оқу-материалдық базасымен, педагогикалық кеңестің, әдістемелік бірлестіктердің, ата-аналар комитетінің жұмысымен таныстырады;

практика мазмұнына байланысты практикадан өту кезінде студенттердің білім алуы үшін қажетті жағдайлар жасайды, машықкерлерге білім беру мекемесінің материалдық-техникалық базасын пайдалануға мүмкіндік береді;

ментормен (тәлімгер) және ЖЖОКБҰ-дан бөлінген практика жетекшісімен бірлесіп студенттерді сыныптар/ топтарға бөледі;

машықкерлердің сабақтарына және сабақтан тыс шараларына қатысып талқылайды; студенттердің жұмысын бағалауға қатысады;

студенттердің ғылыми-педагогикалық зерттеулер жүргізуіне атсалысады;

практикаға жетекшілік үшін төлемақы төлеуге регламенттелген құжаттарды уақытылы ұсынады.

12. Ментор (тәлімгер):

өзіне бекітілген студенттерді пән бойынша өзінің оқу-тәрбие (білім беру) жұмысының жоспарымен таныстырады, ашық сабақтар мен сабақтан тыс іс-шаралар өткізеді, оларды талқылауды ұйымдастырады;

студенттерге пән бойынша сабақтар мен сабақтан тыс жұмыстарды жоспарлау, дайындау және өткізуде әдістемелік көмек көрсетеді, оқытудың заманауи формалары мен әдістерін қолдануға ерекше көңіл бөледі;

сабаққа дайындық кезінде материалдарды таңдауға көмектеседі;

студенттердің оқу сабақтарын ұйымдастырудың әртүрлі формаларын (бейне-сабақтар, семинарлар, зертханалық жұмыстар, экскурсиялар, конференциялар), оқытудың тиімді әдістерін (іскерлік ойындар, пікір алмасу, оқытудың техникалық құралдарын, компьютерлерді, Интернет желісін, демонстрациялық тәжірибелерін пайдалану) қолдануға ықпал етеді;

студенттер сабақты (іс-шараны) өткізер алдында оның қысқа мерзімді жоспарын тексеріп, қол қояды (тексерілген және бекітілген жоспарсыз студент сабаққа жіберілмейді);

студенттер өткізетін сыныптан тыс және мектептен тыс іс-шараларға қатысады, оларды талқылауға қатысады;

студенттерге зерттеу сипатындағы өзіндік шығармашылық жұмыстарды орындауға көмек көрсетеді;

студенттердің қызметіне сипаттама береді және олардың оқу-тәрбие жұмысына баға береді;

педагогикалық практика бойынша қорытынды конференцияға қатысады.

**3-тарау. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру
ұйымдары білім алушыларының педагогикалық практикасын
ұйымдастыру және өткізу тәртібі**

13. Педагогикалық практика әрбір курс бойынша оқудың барлық кезеңінде жүзеге асырылады және келесі практика түрлерін қамтиды:

1) оқу (танысу) практикасы (1-курс, көлемі 2 кредиттен кем емес, 60 сағат),

2) психологиялық-педагогикалық практика (2-курс, көлемі 2 кредиттен кем емес, 60 сағат);

3) педагогикалық практика (3-курс, көлемі 6 кредиттен кем емес, 180 сағат);

4) өндірістік педагогикалық практика (бітіруші курста кемінде 15 кредит, 450 сағат көлемінде).

Барлығы: кемінде 25 кредит, 750 сағат.

Практиканы өткізу форматы: теориялық оқудан қол үзіп және/немесе үзіліссіз.

14. Оқу (танысу) практикасы болашақ мамандықтың мәні мен мазмұнын түсінуге бағытталады.

Оқу (танысу) практикасының мақсаты студенттердің педагог мамандығына тұрақты қызығушылығы мен оң көзқарасын дамыту, студенттердің жалпы мәдени және кәсіби құзыреттілігін дамыту болып табылады.

Оқу (танысу) практикасынан өту қорытындылары бойынша оқыту нәтижелері:

тәрбие жұмысын ұйымдастыруда пәнаралық құзыреттіліктерді (педагогика, психология, әдістеме және т.б. бойынша) қолдану;

тәрбие жұмысын жобалау, ұйымдастыру, талдау туралы түсініктерді дамыту;

мектептегі балалар ұйымдарымен (болған жағдайда), сынып/топтың оқушылар ұжымымен танысу негізінде педагог кәсібінің әлеуметтік маңыздылығын, пән мұғалімі/тәрбиеші/куратор және сынып жетекшісі қызметінің ерекшеліктерін білу және түсіну;

әртүрлі типтегі білім беру ұйымдарындағы оқу-тәрбие жұмысының қазіргі жағдайы және инклюзивті, көпмәдениетті тәсілдерді қолдану туралы толық түсініктің болуы;

білім беру ұйымы қызметінің құрылымын, мазмұнын және құжаттамасын білу;

«Күнделік» платформасымен жұмыс істеудің практикалық дағдыларын қалыптастыру;

оқушылардың дене дамуы, күн тәртібі, тамақтану тәртібі, сабақ кестесінің ерекшеліктерін түсіну;

есеп беру құжаттамасында тәрбие қызметін жобалау және талдау нәтижелерін көрсете алу.

15. Студенттердің психологиялық-педагогикалық практикасы білім алушылар тұлғасының және ұжымының психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін зерттеу рәсімімен практикалық танысуға, сабаққа (тәрбие іс-шарасына) психологиялық-педагогикалық талдау жүргізу қабілетін қалыптастыруға бағытталған.

Психологиялық-педагогикалық практиканың мақсаты студенттерде білім беру процесін ұйымдастыру және оның жүзеге асуы туралы, психологиялық-педагогикалық қызмет, тұлғаның жеке дамуындағы және білім алушылар ұжымын оқыту мен тәрбиелеуді психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу туралы тұтас түсінікті, зерттеу құзыреттілігін қалыптастыру болып табылады.

Психологиялық-педагогикалық практикадан өту қорытындылары бойынша оқыту нәтижелері:

психологиялық бақылау құрылымының негізгі ерекшеліктерін, мұғалімнің педагогикалық процесс субъектілерімен өзара әрекеттесу тәсілдерін білу;

ұжымды және жекелеген білім алушыларды, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды психологиялық-педагогикалық зерделеуді жүргізу;

оқу-тәрбие процесін дидактикалық, психологиялық аспектілерде талдау және жоспарлау;

сынып жетекшісінің көмекшісі ретінде/куратор сыныпта тәрбие жұмысын жобалау, ұйымдастыру және жүзеге асыру, нәтижелерін бағалау, оның кері байланысын жүзеге асыру;

білім алушылардың жетістіктерін диагностикалаудың заманауи әдістерін қолдану;

білім алушылардың әлеуметтену және кәсіби өзін-өзі анықтау процестеріне педагогикалық қолдау көрсету;

ұжым мен білім алушының жеке басының психологиялық-педагогикалық мінездемесін құрастыру.

16. Студенттердің педагогикалық практикасы:

қоғамдық, психологиялық-педагогикалық және арнайы пәндерді оқу кезінде алынған теориялық білім мен практика арасындағы байланысты орнатуға;

студенттердің пән бойынша оқу, сыныптан тыс, тәрбие жұмыстарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша практикалық біліктері мен дағдыларын қалыптастыруға;

студенттердің білім беру ұйымында тиісті құжаттаманы орта білім берудің жаңартылған мазмұны талаптарына сәйкес рәсімдеу, қашықтықтан оқыту форматында сабақтар өткізу қабілетін қалыптастыруға бағытталған.

Педагогикалық практика студенттерге диагностикалық қызметті жүзеге асыруға, мектепке бейімделуге, коммуникативті мәдениетті қалыптастыруға,

ұйымдастырушылық дағдыларды, педагогикалық қарым-қатынас тактикасы мен стратегиясын дамытуға мүмкіндік береді.

Педагогикалық практиканың мақсаты болашақ педагогтарда оқу-тәрбие процесін жобалау, ұйымдастыру, іске асыру және кері байланыс жүргізудің практикалық дағдыларын дамыту, кәсіби-педагогикалық бағытты қалыптастыру болып табылады.

Педагогикалық практикадан өту қорытындылары бойынша оқыту нәтижелері:

білім беру ұйымдарында пән бойынша жаңартылған білім беру мазмұны аясында оқу, сыныптан тыс, тәрбие жұмысын ұйымдастырудың ерекшеліктерін түсіну;

педагогтің қызметін қайта жаңғырту: педагогикалық практика жағдайында сабақтарда білім алушылардың өзіндік, сараланған, жеке жұмысын ұйымдастыру бойынша; білім алушылардың күтілетін оқу жетістіктерін критериалды бағалау бойынша; коллаборативті оқытуды ұйымдастыру, оқытудың коллаборативті ортасын құру бойынша;

жаңартылған білім беру мазмұны аясында педагог-пән мұғалімі ретінде қызметті жүзеге асыру;

нақты бір білім беру бағдарламасының заманауи міндеттерін шешуге бағытталған білім беру процесін жобалау;

оқу-тәрбие процесіне педагогика, психология және жеке әдістемелер бойынша кіріктірілген білімді енгізу;

педагогикалық қызмет нәтижелерін болжау;

заманауи ақпараттық ресурстар мен технологияларды пайдалана отырып дидактикалық материалдар әзірлеу;

ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеу;

өзін-өзі тәрбиелеу және кәсіби-тұлғалық тұрғыдан өз-өзін дамыту бағдарламаларын түзету;

қашықтықтан оқыту технологияларын қолдану арқылы оқу процесін ұйымдастыру;

педагог тұлғасының педагогикалық қабілеттерін (экспрессивті-сөйлеу, дидактикалық, суггестикалық, перцептивті), сондай-ақ кәсіби маңызды қасиеттерін дамыту;

білім алушылармен кәсіби бағдар беру жұмыстарын ұйымдастыру.

17. Бітіруші курс студенттерінің өндірістік педагогикалық практикасы:

жаңартылған білім беру мазмұны аясында студенттерді практикалық педагогикалық қызметке кешенді қосуға;

оқу сабақтарын өз бетінше өткізу, талдау, бағалау/өзін-өзі бағалау және өзара бағалау бойынша практикалық дағдыларды қалыптастыруға;

практикалық қызметте оқытудың заманауи стратегияларын (сыни ойлау, функционалдық сауаттылық, критериалды бағалау, коллаборативті оқыту), инновациялық білім және қашықтықтан оқыту технологияларын қолдануға;

бітіру жұмысының таңдалған тақырыбына сәйкес психологиялық-педагогикалық зерттеуді іс жүзінде орындауға, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс жасауда практикалық дағдыларды іске асыруға бағытталған.

Өндірістік педагогикалық практиканың мақсаты нақты қызмет жағдайында кәсіби позицияны сынау болып табылады: оқу-тәрбие процесі мен білім беру ортасын жобалау, іске асыру және бағалау саласында кәсіби құзыреттілікті қалыптастыру. Кәсіптік қызмет саласындағы құзыреттіліктерді қалыптастыруды білім беру ұйымдарында оқытушылық қызметтің практикалық біліктері мен дағдыларын, сондай-ақ дербес кәсіптік қызмет тәжірибесін алу.

Өндірістік педагогикалық практикадан өту қорытындылары бойынша оқыту нәтижелері:

оқытудың инновациялық тәсілдері мен оқытудың заманауи стратегияларын (сыни ойлау, функционалдық сауаттылық, критериалды бағалау, коллаборативті оқыту), инновациялық білім беру технологияларын (тұлғаға бағытталған, диалогтық, акт, смарт және STEM-оқыту және т.б.) электрондық, ақпараттық және цифрлық білім беру ресурстарын пайдалана отырып қолдану;

білім берудегі менеджер қызметін атқару (жоспарлау, ұйымдастыру, мотивация және ынталандыру, педагогикалық қызмет нәтижелерін бақылау және бағалау);

оқытудың стратегиялары мен жоспарын әзірлеу, оқытудың заманауи технологияларын таңдау және пайдалану, оқу материалын ұсынудың жүйелілігін қамтамасыз ету, сабақтардың ұтымды құрылымы мен мазмұнын құру, оқыту бағдарламаларын бағалау және жетілдіру;

«Күнделік» электронды сынып журналымен, білім алушылардың/тәрбиеленушілердің күнделіктерімен жұмыс істеудің практикалық дағдыларының болуы;

бөлім үшін жиынтық бағалауды (БЖБ) және тоқсандық жиынтық бағалауды (ТЖБ) өткізу, цифрлық білім беру ресурстарын (ЦБР) пайдалану, сабақтың қысқа мерзімді жоспарларын дайындау әдістемесін меңгеру;

жалпыадамзаттық дәстүрлі құндылықтар негізінде тәрбие іс-шараларын өткізу;

білім алушылармен/тәрбиеленушілермен кәсіптік бағдар беру жұмыстарын ұйымдастыру;

зерттеу мәдениетін қалыптастыру және білім алушылармен жобалық іс-әрекет дағдыларын дамыту;

заңнамалық, нормативтік-құқықтық және ғылыми-әдістемелік құжаттарды талдау және практикада қолдану;

білім беру процесінің барлық қатысушыларымен (оқушылар, әріптестер және ата-аналар) кәсіби қарым-қатынас жасау біліктерін қалыптастыру;

өзін-өзі адекватты бағалауға, кәсіби кері байланыс қалыптастыруға және дамытуға жағдай жасау;

мұғалімнің табысты кәсіби қызметінің құндылықтық және мотивациялық бағыттарын қалыптастыру.

4-тарау. Педагогикалық практика бағдарламаларының мазмұнын анықтаудың жалпы принциптері

18. Практиканың бағдарламаларын және оқыту нәтижелерін жобалау кезінде педагогикалық практиканың келесі қызметтері ескеріледі: оқыту, тәрбие, оқу-зерттеу, кәсіптік бағдарлау.

Оқыту функциясы пән бойынша педагогикалық процесті белсенді бақылау мен талдауға бағытталған іс-шаралар кешені; өзінің пәндік саласының сабақтарын жоспарлау және өткізу; өткізілген сабағына өзінің талдауы; студент-машықкерлер жүзеге асыратын педагогикалық процесті топтық талдауға қатысу арқылы көрсетіледі. Практика бағдарламасының мазмұнында көптілді оқытуды жүзеге асыратын ББ-ны ескеру ұсынылады. Бұл ретте пәндік-бағдарлы тілдік оқытуды (CLIL) пайдалану ұсынылады. Оқушылардың тілдік дайындық деңгейіне байланысты сабақтар ағылшын тілінің элементтерін қолдана отырып та, толығымен ағылшын тілінде де өткізілуі мүмкін.

Тәрбие функциясы білім алушылар ұжымымен жұмыс жасауда тәрбие процесін ұйымдастырушыға (сынып жетекшісіне, тәрбиешіге, кураторға) көмек көрсетумен; тәрбие іс-шараларына қатысумен және талдаумен; сынып/мектептің тәрбие жұмысының перспективтік жоспары негізінде тәрбие іс-шараларын өз бетінше өткізумен байланысты.

Оқу-зерттеу міндеті білім алушылардың жеке ерекшеліктерін, олардың ұжымдағы өзара қарым-қатынасын анықтау, мінездеме жасау, диагностикалау және дамыту мен тәрбиелеуді жобалау мақсатында ұжымды және жекелеген білім алушыларды зерделеумен байланысты оқу-зерттеу жұмысын жүргізу; пән бойынша бір немесе бірнеше сабақтарға психологиялық талдау жүргізу; педагогикалық құжаттаманы жүргізу (машықкердің күнделігі, портфолиосы, қысқа мерзімді және орта мерзімді жоспарлау, тәрбие іс-шараларының жоспар-конспектілері); электрондық журналды толтыру, дәптерлерді тексеру арқылы жүзеге асады. Жоғары курстарда педагогикалық практиканы ұйымдастыру кезінде оқушыларымен ғылыми-зерттеу жобаларын іске асыру ұсынылады, оның мақсаты – өз бетінше зерттеу жүргізу, жобаларды, мақалаларды жазудың академиялық дағдыларын қалыптастыру.

Кәсіптік бағдарлау функциясы студенттердің белгілі бір қызмет түрлеріне тұрақты қызығушылығын қалыптастыру және болашақ кәсібін таңдауда психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету арқылы жүзеге асырылады.

5-тарау. Педагогикалық практика базасы ретінде ұйымды анықтау және оларды іріктеу өлшемшарттары

19. Педагогтарды даярлаудың білім беру бағдарламалары бойынша практика базалары ретінде мынадай өлшемшарттарға сәйкес келетін мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарын айқындау ұсынылады:

жарғылық қызмет кадрларды даярлау бейініне және білім беру бағдарламасының мазмұнына сәйкес келуі;

білім беру ұйымының кемінде үш жыл жұмыс істеуі (жаңа инновациялық мектептерді қоспағанда);

білім алушылардың физикалық, зияткерлік және жеке дамуын қамтамасыз ететін, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктері бар білім алушылар үшін оңтайлы жағдайлардың болуы;

білім беру ұйымында жоғары және бірінші санаттағы педагогтардың, педагог-модераторлардың, педагог-сарапшылардың, педагог-зерттеушілердің, педагог-шеберлердің болуы және олардың үлесі жалпы санынан кемінде 25%-ды құрауы керек;

болашақ бакалаврларды даярлаудың сапалы деңгейін қамтамасыз ету мақсатында практикаға жалпы жетекшілік ету міндеті жүктелуі мүмкін лауазымды тұлғаның штатта болуы;

практика базасында ағылшын тілінде оқытатын сыныптардың болуы (ЖЖОКБҰ-да көптілді топтар болған жағдайда);

кәсіби дайындық деңгейі жоғары педагогтардың; коммуникативтік дағдылары мен қарым-қатынас икемділігі дамыған, жұмысында тұрақты нәтижелері бар және кәсіби тәжірибесімен бөлісуге дайын өзінің пәндік саласындағы сарапшылардың; педагогикалық қызмет өтілі кемінде 3 жыл болған педагогтардың болуы, олар менторлар (тәлімгерлер) ретінде айқындалады;

мұғалімдер арасындағы кәсіби педагогикалық конкурстардың жеңімпаздарының және/немесе лауреаттарының және/немесе қалалық, облыстық, республикалық пәндік олимпиадалар жүлдегерлерінің жетекшілерінің болуы.

20. Кәсіптік практика базасы ретінде анықталған ұйыммен кәсіптік практиканы өткізу туралы кемінде 1 жылға екі жақты келісім-шарт жасалады. Практикадан өту бойынша қысқа мерзімді жеке келісім-шарттар жасасуға да жол беріледі.

Студенттердің кәсіптік практика базаларымен келісім-шарт оқу жылы басталар алдында және/немесе практика басталғанға дейін бір айдан кешіктірілмей жасалады. Келісім-шартта кәсіптік практика базасы болып табылатын оқу орнының, білім беру ұйымының және студенттердің міндеттері мен жауапкершілігі айқындалады.

21. Практика базасын анықтауды және студенттерді бөлуді кафедра / ББ жүзеге асырады.

22. Практика базасынан жетекші болып ментор (тәлімгер) тағайындалады. Ментор (тәлімгер) – бұл пән мұғалімі, сынып жетекшісі, тәрбиеші, куратор, тьютор.

Практика базасынан бөлінген менторға (тәлімгерге) мына талаптарды қою ұсынылады:

педагогикалық еңбек өтілі үш жылдан кем емес;

жас педагогтың тәлімгері және/немесе магистр дипломының және/немесе «педагог-модератор», «педагог-сарапшы», «педагог-зерттеуші», «педагог-шебер» біліктілік санатының болуы және/немесе мұғалімдер арасындағы кәсіби педагогикалық конкурстардың жеңімпазы және/немесе лауреаты және/немесе облыстық, республикалық пәндік олимпиадалар жүлдегерлерінің жетекшілері.

Білім беру ұйымынан бөлінген әрбір менторға (тәлімгерге) ұсынылатын машықкер-студенттер саны практика түріне байланысты – 5-10 адам.

23. ЖЖОКБҰ-дан бөлінген практика жетекшісіне мына талаптарды қою ұсынылады:

мектепке дейінгі білім беру мекемесінде, жалпы орта білім беретін мектептерде, колледжде практика бейініне сәйкес кемінде күнтізбелік бір жыл/оқу жылы практикалық тәжірибесінің болуы және/немесе ЖЖОКБҰ-да кемінде 5 жыл ғылыми-педагогикалық жұмыс тәжірибесінің болуы және/немесе оқыту әдістемесі бойынша пәнді жүргізуі;

оқыту мен тәрбиелеудегі инновациялық тәсілдерді зерделеу бойынша сертификатының болуы.

24. Практика базасында пән бойынша сабақтарды өткізу үшін параллельдерді /сыныптарды бөлу кезінде әртүрлі жастағы оқушылармен оқу-тәрбие процесін құру дағдыларын дамыту мақсатында тәжірибеден өтушілерді әртүрлі буындарға/сыныптарға жіберу ұсынылады.

6-тарау. Практика нәтижелерін бағалау және практиканттардың қатысуына мониторинг жүргізу

25. Студенттерінің практикаға қатысуын күнделікті мониторингтеу және ЖЖОКБҰ LMS және (немесе) ААЖ-де практика бағдарламасының орындалуын бағалау мақсатында электронды портфолио және/немесе электронды практика күнделігі әзірленеді.

26. ЖЖОКБҰ-дан бөлінген практика жетекшісі апта сайын студенттің өндірістік практика бағдарламасына қатысуы мен оны орындауын қадағалап, ЖЖОКБҰ-дың LMS және (немесе) ААЖ-де жиынтық бағасын (0-100 балл) тіркейді.

27. Практиканың барлық түрлерінің нәтижелері бойынша студенттер тиісті кафедраға/ББ-ға есеп береді, оны практика жетекшісі тексереді және бағалайды.

28. Практика бойынша бағалау ментордың (тәлімгердің) және ЖЖОКБҰ-дан бөлінген практика жетекшісінің бағалауынан құралады.

Есепті қорғау нәтижелері белгіленген балдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі бойынша дифференциалды есеп ретінде бағаланады, қорытынды конференцияда жарияланып, студенттердің транскриптіне енгізіледі.

29. Теориялық оқудан қол үзіп практикадан өту кезінде машықкерге күніне кемінде 6 сағат практика базасында болу ұсынылады.

30. ЖЖОКБҰ практика нәтижелерін бағалау өлшемшарттарын дербес әзірлейді. Өлшемшарттарды әзірлеу кезінде осы Әдістемелік ұсынымдарда анықталған оқу нәтижелерін ұстану ұсынылады, сонымен қатар келесіні ескеру қажет:

ұлттық біліктілік талаптарына сәйкес келетін негізгі педагогикалық құзыреттіліктерді меңгеру;

кәсіптік білім, іскерлік пен дағдыны меңгеруге және жетілдіруге ұмтылу;

практика базасының іс-шараларына практика бағдарламасынан тыс белсенді қатысу (практика кезіндегі қосымша еріктілер қызметі, мысалы, үлгерімі нашар оқушылармен қосымша сабақтар өткізу);

дербестік, кәсіби қызметті ұйымдастыруға шығармашылық көзқарас;

практика қорытындысы бойынша студентті жұмысқа алу ниеті туралы практика базасының қолдауы.

7-тарау. Студент-практиканттардың құжаттамасы

31. Студент-практикантта келесі құжаттар пакеті болады: практика бойынша электронды күнделік (күнделік практика аяқталғаннан кейін 3 жыл бойы сақталады), студенттің жеке жұмыс кестесі, практика нәтижелері бойынша есеп беру формасы, портфолио (қағаз және/немесе электрондық форматта болу керек, ол практика түрі мен мазмұнына байланысты, ЖЖОКБҰ портфолиоға қойылатын талаптарды дербес әзірлейді). Портфолионың негізгі құрамдас бөліктері - білім беру ұйымы туралы мәліметтер, ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлар үлгісі, сыныптан және мектептен тыс жұмыстардың жоспарлары, сабақты талдау сызбалары және т.б.

Ескерту: практика күнделігіне студенттің жеке жоспар-кестесін, практика нәтижелері туралы есеп формасын енгізуге болады.

8-тарау. Педагогикалық практикадан өту ақысын төлеу

32. ЖЖОКБҰ-ның оқу процесін ұйымдастыру практикаға бағдарлану принципін негізделеді. Практикаға бағдарлану принципін іске асыру практикаға бөлінетін кредиттер санының ұлғаюымен, практика

бағдарламаларының мазмұнын қайта қараумен, сондай-ақ ЖЖОКБҰ тарапынан практика базаларын жеткілікті қаржыландырумен байланысты.

33. Бір оқу жылында педагог кадрларды даярлау үшін білім беру грантының құны X теңгені құрайды. Білім беру бағдарламаларының еңбек сыйымдылығы - 240 кредит.

Бір кредиттің құны (мемлекеттік тапсырыс аясында) тиісінше S теңге ($X*4/240$).

Ақылы негізде оқитын студенттердің оқу ақысын ЖЖОКБҰ дербес белгілейтінін ескере отырып, студенттердің осы санаты үшін бір кредиттің (S) құны мынадай арақатынаспен айқындалады:

ақылы бөлімдегі төлем сомасы (Y)*4/240= S .

Білім беру ұйымдарында педагогикалық практикадан өткені үшін ақы төлеуді есептеугетөмендегі формуланы қолдану ұсынылады:

$$C=K*S*0.3*N$$

мұнда,

C - білім беру ұйымдарында педагогикалық практикадан өткені үшін төлем сомасы, теңге,

K - кредиттер саны,

S - бір кредиттің құны,

N - практикадан өту үшін осы білім беру ұйымына жіберілетін студенттердің жалпы саны, адам.

34. Осы есептеу студент менторының (тәлімгерінің) еңбекақы төлемін, түрлерін, мерзімдерін, кредит пен сағат көлемін айқындайды. Менторға (тәлімгерге) ақы төлеу практиканың барлық түрлері бойынша 1-ден 4-ші курсқа дейін жүзеге асырылады.

Білім беру ұйымдары әкімшілігі өкілдерінің (директор немесе директордың орынбасары), сынып жетекшілерінің еңбекақысын ЖЖОКБҰ дербес айқындайды.

35. Практика үшін төлемақыны оңтайлы есептеу мақсатында ЖЖОКБҰ-ға ағымдағы оқу жылындағы бір кредиттің белгіленген орташа құнын пайдалану ұсынылады.